

Szerzői ismertető

**ZRÍNYI MIKLÓS NEMZETVÉDELMI EGYETEM
KOSSUTH LAJOS HADTUDOMÁNYI KAR
HADTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA**

Szendrei János r. őrnagy

**Romák a rendészeti források tükrében
című doktori (PhD) értekezéséhez**

**Témavezető: Dr. Beréti László nyá. alezredes
Budapest, 2011.**

A főiskola elvégzése után a Szombathelyi Határőr Igazgatóságra kerültem a szombathelyi kirendeltség vezetőjének humán-helyetteseként. Munkaköri feladataim közé tartozott a kirendeltség illetékességi területén élő kisebbségekkel való kapcsolattartás. Itt találkoztam a magyarországi kisebbségek sokszínűségével, hiszen ezen a kis területen horvátok, szlovénének, németek és cigányok is élnek.

Dr. Salgó László akkori országos rendőrfőkapitány 2003-ban felkért, hogy vállaljam el az ORFK Bűnmegelőzési Osztályán a roma összekötői beosztást.

Ekkor kezdtem komolyan foglalkozni a magyarországi cigány etnikummal, hiszen munkaköri feladatomban a cigány-rendőr együttműködési megállapodásból fakadóan a cigány szervezetekkel való kapcsolattartás, a cigány – rendőr konfliktusok elemzése, a cigány fiatalok pályára irányítása és az együttműködési megállapodás alapján a területi és helyi rendőri szervek szakirányítása.

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Biztonság-, és védelempolitikai tanulmányaim során tanulmányoztam a magyarországi kisebbségek helyzetét. Egyetemi diploma munkámban melynek címe: „*A rendőrség és a roma kisebbség közötti kapcsolat alakulása különös tekintettel 2003-2005 között*” ez a dolgoztam fel.

A demokratikus átalakulás folyamatában immáron két évtized telt el. Egy plurális társadalomban teljesen rendjén való, hogy az átalakulást számtalan vita kíséri, vita van az elérendő célok tekintetében is. A vitát fokozza az is, hogy a rendszerváltás óta regnáló kormányok más- és más elveket vallottak és vittek be a rendőrség normarendszerébe, más és más módon fogalmazták meg az ún. „cigánykérdést”.

A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA, A TÉMAVÁLASZTÁS INDOKOLÁSA.

Előítéletesség, hátrányos megkülönböztetés, esélyegyenlőtlenség, jogfosztottság – kulcsszavak, amikor a romák helyzetéről beszélünk. A magyar közgondolkodásban még mindig jelentős azoknak a száma, akik úgy vélik, hogy a romák túl sok kedvezményt kapnak

az államtól, keveset tesznek saját sorsuk jobbításáért. Egyes kutatások szerint ezekben az egyébként a rendszerváltást kísérő nehéz években Magyarországon felerősödött az idegengyűlölet és sajnos fellelhetőek a kisebbségekkel szembeni erőszakos fellépés csírái is.

A rendszerváltozás változásokat eredményezett az egyes csoportok társadalomban elfoglalt helyzetében, ami tagjainak frusztrációjában, elbizonytalanodásában testesült meg. Helyzetük - értelmezésük szerint - negatív irányú változását, ebből fakadó konfliktusaik feloldásának lehetséges terét e csoportok tagjai óhatatlanul is rajtuk kívülálló tényezőkben vélik megtalálni. A rátalált "bűnbak" iránt táplált negatív emóció erősség fokozottá és kölcsönössé válik, ha az történetesen egy másik - egészen más szempontból, de bizonyos összerendezők szerint - kisebbségi létben lévő csoport.

Különösen veszélyes tartom ezt a társadalmi integrációs zavar, ha a szembenállás az államhatalom gyakorlásában is megnyilvánuló konfliktusként jelenik meg. Az állam egyik legalapvetőbb feladata a társadalmi integráció garantálása, azaz a társadalmi konfliktusok civilizált feloldásában való közreműködés. Éppen ezért az állami működés súlyos zavaraként értékelendő, ha a konfliktus-szituáció történetesen az állam diszfunkcionális működésének következtében áll elő. Ennek a jelenségnek egyik legtipikusabb példája a rendőr-roma konfliktus. Szociológiai kutatások eredményei alapján kijelenthető, hogy mindkét csoport tagjai - bár alapjaiban más, egymással igazán nem összevethető szempontok szerint - magukat hátrányos helyzetűnek, kiszolgáltatottnak érzik, akiket ellenséges környezet vesz körül.

*Negatív érzületüket az egyébként „szokványos napi érintkezés” során egymásra vetítik, kiszolgáltatottságukat – esetenként – kölcsönösen egymásnak tulajdonítják. Az így előálló probléma kezelése nem történhet csak a hagyományos – jogintézmények által meghatározott – eszközrendszerrel, szükség van a konfliktuskezelés szociológiai, társadalomlélektani módszereinek alkalmazására is. Ez szükségképpen vezet oda, hogy a megoldásban az állam szervein kívül szerepet kell, hogy kapjanak a civil szféra intézményei is.*¹

A folyamatosan átalakuló, úgynevezett elnyomó szervezetből szolgáltató szervezetté váló rendőrséget mind hatalmi pozíciói, mind tagjai, mind pedig szervezeti felépítésének, normarendszerének változásai kapcsán (mint például a Határőrséggel való integrálásánál)

¹Geskó Sándor: Rendőrök és romák: konfliktusok, vagy párbeszéd? Mediátor Tanácsadó Iroda 2000. 4. old

kvázi sokkhatás érte, amit úgy kellett kihevernie, hogy közben igen komoly felelősség mellett, el kellett látnia alapvető feladatait.

Fontos kérdésnek tartom, hogy az ilyen módon „megtépázott”, igen komoly szemléletváltozáson keresztül eső, olykor- olykor politikai nyomás alá is kerülő rendőrség, a sokak számára ősellenségnek tekintett cigánysággal (így általánosítva) milyen viszonyrendszer-változáson ment keresztül? A képet akkor tehetjük igazán színessé, ha meghallgatjuk a szervezet tagjainak (rendőrök), a civil szervezeteknek, jogvédőknek, politológusoknak, szociológusoknak véleményét is.

Szándékosan tágítom a vizsgálandó kört. Nem szűkítem le a rendőrség és a magyarországi cigányság kapcsolatainak fejtegetésére, mert ezek a Felek bizony mindannyian, egyben a magyar társadalom alapvetői egységei is.

A KUTATÓI HIPOTÉZIS

A Magyar társadalom alapvető kérdése a kisebbségekkel való foglalkozás. Meggyőződésem, hogy nem képzelhető el európai uniós ténykedésünk úgy, hogy ne „rendeznénk végre közös dolgainkat” a kisebbségekkel és mindenekelőtt a romákkal. Le kell bontani az előítéletek falait azért, hogy az állam és az ember viszonyában csak az éppen aktuális és normarendszerbe foglalt magatartási szabályok adják a kereteit egy rendőri intézkedésnek, melyet holdudvarként csak a jó erkölcs alapvető követelménye vehet körül.

A cigány etnikum és a rendőrség kapcsolatának történelmi gyökerei vannak. Ezek a kapcsolatok nagymértékben megváltoztak, tudományos vizsgálatuk szükséges.

Tényként kezelem, hogy 1990-es évektől a rendőrség vezetése nem csak kifelé, az újonnan alakuló cigány szervezetek irányába lépett jelentőset, - amikor kezdeményezőként partneri viszonyt ajánlott -, hanem belső normarendszerében és képzési metodikáiban is komoly súlyt helyezett a kapcsolat normalizálására.

Határozottan van arra igény, hogy a rendőrök és a cigány lakosság közötti konfliktusok rendezése, de legfőképpen megelőzése, európaiságunk elveinek szellemében, partneri viszonyok között menjen végbe.

Véleményem szerint szükség van arra, hogy a rendőri szervezetbe, minél több olyan személy kerüljön, aki elvonatkoztatva ugyan származásától mégis, rendőr szemmel lát és cigány szívvvel érez.

A rendőrség és a cigányság társadalomban betöltött és egymás közötti viszonyainak eklektikusságára, szakaszosságára akarok rámutatni, nem kívánok azon részletekbe vizsgálni, hogy az együttműködésre mikor mennyi forrás állt az érintettek rendelkezésére és ezek a források milyen hatékonysággal lettek felhasználva.

A KUTATÁSI TÉMA ALAPVETÉSEI, CÉLKITŰZÉSEI

A kutatás célkitűzése nem más, mint egy már hosszú ideje fennálló, meglévő probléma teljes körű kibontása rendszerelméleti síkon. Ebből alapvető céloom kiindulva a jelenlegi gyakorlati módszerek vizsgálata útján következtetések levonása, a problémában lévő veszélyek feltárása és útmutatás a jövőre nézve az alábbi kérdésekre keresem a választ.

- 1) Melyek voltak az elmúlt időszak jelentősebb konfliktusai a rendőrök és a roma/cigány etnikum között, milyen következtetésekre lehet ebből jutni.
- 2) Melyek voltak a 2003 – 2007 között a roma kisebbséghez tartozó személyek rendőri intézkedést kifogásoló panaszait, milyen következtetésekre lehet ebből jutni.
- 3) Milyen hatással van a magyar társadalomra, a cigány etnikumra és a rendőrökre a „cigánybűnözés”,- mint jogon kívüli fogalom.
- 4) Vizsgálom és elemzem a rendőrség és a cigányképviseltek együttműködését.

Vizsgálom és értékelem a roma fiatalok rendőri pályára irányításának gyakorlatát.

A KIDOLGOZÁS MUNKA MÓDSZERE

Elemzésem során interdiszciplináris megközelítést és kutatási módszert alkalmaztam.

Történeti és összehasonlító módszerrel közelítettem meg az elméleti kérdéseket, dokumentumelemzést végeztem és interpretáltam a témával összefüggő szerződéseket, programokat is. Elemeztem hazai és nemzetközi jogszabályokat, az ORFK által a témában

kiadott utasításait/parancsait, feldolgoztam a kisebbségi önkormányzatok dokumentumait, megyei kapitányságok felméréseit, a rendőrség és kisebbségi szervezetek együttműködési dokumentumait. A hivatkozásokat, lábjegyzeteket a disszertációban folyamatosan jelölöm. Mindezekből következtetések levonásával értékeltem a dolgozat hipotéziseire ható tényezőket. Felhasználtam a jogtudomány, a politikatudomány, a szociológia, a biztonságpolitika elméleti kutatásait és megállapításait, úgy is, mint olyan kutató, aki maga is a szervezetben dolgozik sok-sok éve. Kutatómunkámat, az anyaggyűjtést 2010. január 31-én lezártam, ezt követően kezdtem el a disszertáció megírását.

A FEJEZETEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

Az első fejezetet logikailag három részre osztottan kívánom bemutatni. Az első fejezet első részben a kisebbségek, azon belül az etnikai kisebbségek fogalmi rendszerét ismertetem. Az etnikai kisebbség, mint fogalom kialakulásának körülményeiről, kialakulásának társadalmi szükségességéről, az állampolgárságról, a nemzet és az etnikai kisebbség megkülönböztető fogalmi jegyeiről folytatok értekezést. Az első fejezet második részében a kisebbségvédelem nemzetközi jogi determinációiról, a különböző nemzetközi jogi szervezetek „óvatos” kisebbségvédelmi szabályrendszeréről fejtem ki álláspontomat. Későbbiekben ismertetem a magyarországi jogrend e tárgyú hatályos szabályait. Az első fejezet harmadik etapjában - hogy közérthetővé tegyem azt, kikre is vonatkoznak ezek a szabályok -, alapvetésként bemutatom a heterogén összetételű, olykor-olykor teljesen más szemléletet és kultúrkört magába hordozó magyarországi – magukban is különböző – cigányként aposztrofált népcsoportokat.

Megállapítom, a nemzetközi jog, alapvetően emberi jogi alapokon nyugvó kisebbségvédelmi szabályozása sok tekintetben alkalmas a kisebbségi jogra való hivatkozásra, de szétszórtsága, a szuverén államok elvén alapuló sokszor rendezetlen helyi szabályozása hagy maga után kívánnivalót. Álláspontom szerint a nemzetközi jog, adós, olyan kötelező érvényű irányelvekkel, melyek egyértelműsítenek a résztvevő államok számára a kisebbségek jogainak egységes szabályozását.

A második fejezetben a kisebbség és a többségi társadalom konfliktusforrásait, az előítéletek kialakulásának okait, bizonyos bűnbakképzési mechanizmusokat írok körül, elemző- értékelő szemlélettel. Ebben a fejezetben már kiteljesedni látszik az a problémakör,

mely dolgozatom fő tárgya; arra keresek választ milyen volt a múltban és milyenné válhat a jövőben a romák és a rendőrök közötti konfliktus, melyek a kiváltó okai, a rendőri gondolkodásmód tud-e érvényesülni ezekben a konfliktusokban és vajon a szabálykövető, többletjogokkal és kötelezettségekkel rendelkező ember ki tudja-e szűrni a többségi társadalomból sugárzó előítéleteket. A második fejezet második részében egyes nemzetközi szervezetek konferenciáinak, jelentéseinek összegzésével bemutatom, hogy létezik előítéletesség, létezik diszkrimináció, létezik cigányellenesség és ezek európai módon való kezelése Magyarországon nem rendelkezik valós gyökerekkel, sőt a különböző politikai-gazdasági- morális és társadalmi válságjegyek hatása fokozottan jelentkezik nálunk a többi országhoz viszonyítva. A második fejezet harmadik részében a konfliktusokkal, és ezek alapján néhány konkrét ügyeset ismertetésével teszek kísérletet arra, hogy rámutassak a hibákra pro- és kontra romák és rendőrök között külön-külön taglalva a konfliktusok okait. Kitérek a 2006-ban nagy nyilvánosságot kapó, belső rendőrségi intranetes fórumon elhangzott cigányellenes kijelentések elemzésére is.

Megállapítom, a konfliktusforrások túlmutatnak a rendőrség és a roma kisebbség kapcsolatain. A többségi társadalombefolyásoló szerepe, valamint a rendőrség szabálykövető, törvényi alapokon nyugvó működése, gátat kell, hogy szabjon ezeknek a kapcsolatoknak! Például büntetőjogi vonatkozású ügyekbe e téren nem lehet és nem is szabad kapcsolatot generálni! A hangsúly azon van, hogy az államot képviselő rendőr, elfogulatlanul, előítéletek nélkül, csak a reá vonatkozó szabályok szerint járjon el bárkivel szemben, aki a látókörébe kerül.

A harmadik fejezetben a 2003 - 2007 között a roma kisebbséghez tartozó személyek rendőri intézkedést kifogásoló panaszai vizsgálatának elemzését tűztem ki célul és elemzek néhány a rendőrség által, „romákra szabott” bűnmegelőzési programot is.

Megállapítom, hogy a rendőrség panaszkezelése az aktuális törvényi szabályozás tükrében kifogástalan. A „romákra szabott” bűnmegelőzési célú programok pedig kifejezetten emberarát, segítő szándékú projektek, melyek egy államigazgatási szervtől méltányolni való tenni akarást tükröznek vissza.

A negyedik fejezet egy furcsa, sokszor tudományos tényként ható gondolatsor elemzéséről szól. Ha mostanság valaki gyorsan ismeretekhez akar jutni nem valószínű, hogy megvárja, amíg kinyit a könyvtár. Inkább teszi azt, hogy leül a számítógép elé, internetkapcsolatot létesít és beírja a keresőbe érdeklődése tárgyának kulcsszavait, majd tallóz az interneten található

információk között. A cigányság és a bűnözés témakörében én is így tettem. Az sem ismeretlen sok ember előtt, hogy vannak olyan weboldalak, melyeket a felhasználók önmaguk szerkeszthetnek, ilyen a wikipédia oldala is. A cigánybűnözés kulcsszóra keresve e téren is található olyan bejegyzés, mely a tudományosság látszatát keltve, igen sok általam is jónak és elfogadhatónak tartott ismeret mellett, azért kifejezi az ismeretlen szerző vagy szerzők politikai állásfoglalását, előítéletét, sajátosságos gondolatiságát.

Mit olvashatnak tehát az emberek, mihez juthatnak hozzá, ha a „cigánybűnözésről” akarnak ismereteket szerezni? Mi az én véleményem? Mennyire igaz vagy nem igaz, az egyes emberek véleménye, mennyire juthatunk helyes vagy helytelen konklúzióra egy-egy gondolat megismerése után? Ezeket a különböző nézeteket próbálom meg összefoglalni, adaptálni, vagy, éppen ha kell, ellentmondani, megcáfolni.

Megállapítom, hogy a tudományosság köntösébe bújt áltudomány – melyet a laikus ismereteinek bővítésére a legvalószínűbben elolvas – igen kártékony hatással van a roma - magyar, roma-rendőr viszonyokra.

Az ötödik fejezetben a rendőrség részéről megnyilvánuló intézményes diszkrimináció helyébe lépő, a konfliktusok megelőzését és az esetlegesen kifejlődött konfliktusok hatásos feloldását célzó partneri együttműködés állapotait vizsgálom, ezen együttműködéseknek a felek közötti társadalmi elvárásokon alapuló kapcsolatrendszerét, hibáit, az újszerű elképzeléseket taglalom. Vázolok egy külföldi (Kanadai) modellt, melynek bevezetésére lett volna lehetőség, hiszen a két ország rendőrsége között e téren volt kapcsolat. Bemutatok két rendőri identitást is magába hordozó etnikai szempontból alapvetően cigány társadalmi szervezetet, akik – álláspontom szerint – nem találták meg az arany középutat, így törekvéseik ez idáig semmivé foszlottak. Végül elemzem a kapcsolattartási, az együttműködési problémákat.

Megállapítom, hogy a rendőrség és a cigány önkormányzatok közötti kapcsolattartás nem felhőtlen. Egyik oka a roma képviselők folyamatos változása, a roma összekötő tisztek koordinálatlansága, az egyéb társadalmi szervezetek kihagyása, mellőzése a rendszer folyamataiból.

A hatodik utolsó fejezetben pedig – a már leírt ismeretanyagra is támaszkodva – elemezem a roma fiatalok pályára irányítása kapcsán keletkezett rendőri anyagokat. Bemutatom a Kanadai RCMP reginai kiképzőbázisán folytatott kadet (rendőr) képzés alapvetéseit, összevetve a magyarországi ösztöndíj- programmal és felvételi rendszerrel. A roma fiatalok pályára

irányítása kapcsán megfogalmazom javaslataimat, majd egy összegzésben rámutatok arra, hogy a romák és rendőrök közötti „konfliktusfeloldás” nem csak a két fél egyetértésén múlik. Bemutatom azt, hogy a kapcsolatot ezer-és ezer szállal szövi át a társadalom aktuális politikai- gazdasági- és morális állapota.

Megállapítom, hogy a roma fiatalok pályára irányítása, a rendőri felvételi rendszer reformálásra szorul. A rendszer merev, a bejutás szakaszos. A roma rendőr kapcsolatok aktuális viszonyai túlmutatnak a feleken.

ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

Kutatásaim során megállapítottam, hogy;

- a.) a nemzetközi jog, alapvetően emberi jogi alapokon nyugvó kisebbségvédelmi szabályozása sok tekintetben alkalmas a kisebbségi jogra való hivatkozásra, de szétszórtsága, a szuverén államok elvén alapuló sokszor rendezetlen helyi szabályozása hagy maga után kívánnivalót. Álláspontom szerint a nemzetközi jog, adós, olyan kötelező érvényű irányelvekkel, melyek egyértelműsítének a résztvevő államok számára a kisebbségek jogainak egységes szabályozását.
- b.) a konfliktusforrások túlmutatnak a rendőrség és a roma kisebbség kapcsolatain. A többségi társadalom befolyásoló szerepe, valamint a rendőrség szabálykövető, törvényi alapokon nyugvó működése, gátat kell, hogy szabjon ezeknek a kapcsolatoknak! Például büntetőjogi vonatkozású ügyekben e téren nem lehet és nem is szabad kapcsolatot generálni! A hangsúly azon van, hogy az államot képviselő rendőr, elfogulatlanul, előítéletek nélkül, csak a reá vonatkozó szabályok szerint járjon el bárkivel szemben, aki a látókörébe kerül.
- c.) hogy a rendőrség panaszkezelése az aktuális törvényi szabályozás tükrében kifogástalan. A „romákra szabott” bűnmegelőzési célú programok pedig kifejezetten emberarát, segítő szándékú projektek, melyek egy államigazgatási szervtől méltányolni való tenni akarást tükröznek vissza!
- d.) a Wikipédián található tudományosság köntösébe bújt áltudomány – melyet a laikus ismereteinek bővítésére a legvalószínűbben elolvas – igen kártékony hatással van a roma - magyar, roma-rendőr viszonyokra.

- e.) a rendőrség és a cigány önkormányzatok közötti kapcsolattartás nem felhőtlen. Egyik oka a roma képviseletek folyamatos változása, a roma összekötő tisztek koordinátlansága, az egyéb társadalmi szervezetek kihagyása, mellőzése a rendszer folyamataiból!
- f.) a roma fiatalok pályára irányítása, a rendőri felvételi rendszer reformálásra szorul. A rendszer merev, a bejutás szakaszos. A roma rendőr kapcsolatok aktuális viszonyai túlmutatnak a feleken.

ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

Doktori értekezésemben megfogalmazottak alapján kutatásaim új tudományos eredményének tartom a következőket:

- 1.) Bizonyítottam, hogy „cigánybűnözés” – mint jogon kívüli fogalom – a rendőrség múltjában kriminológiai fogalomként ugyan élt, de a demokratikus államberendezkedésben már idejét múlta. Bizonyítottam továbbá, hogy a fogalom továbbélése a köztudatban annak tudható be, hogy az egyes társadalmi rétegek tekintélyvesztése, anyagi „lecsúszása”, sértettsége, maga az állam gazdasági helyzetének romlása, felerősítette a bűnbakképzési mechanizmust, amely a cigány etnikumra csapódott és csapódik jelenleg is le.
- 2.) Igazoltam, hogy a roma-rendőr együttműködésében a rendőrségnek és az érintett cigány képviseleteknek nem sikerült kialakítani azokat a direkt és indirekt módszereket, ami alapján napi kapcsolattá alakult volna az együttműködés.
- 3.) Bizonyítottam, hogy a roma fiatalok pályára irányítása nem felel meg a modern kor kihívásainak, hiszen nem képes elősegíteni a roma fiatalok nagyszámú bekerülését a rendszerbe. Következésképpen: a felvételi, oktatási, képzési rendszer átalakítására van ma már szükségesség.

A TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK GYAKORLATI HASZNOSÍTHATÓSÁGA, AJÁNLÁSOK

Én úgy gondolom a téma örök. Befejezni végleg megoldani a dolgozatban felvetett problémákat lehetetlen. Ha 10-20 év múlva valaki áttekinti ezt a dolgozatot száz- és olyan

hibát, rendszerszemléleti visszásságot talál benne, ami az ő társadalmában nem létezik, vagy nem úgy létezik. A kutatásaim során feltárt, elemzett és a doktori értekezésemben megfogalmazott tudományos eredmények felhasználására, a fejezetek végén részletes elemzések, összegzések és javaslatot állnak rendelkezésre. Nagyon fontos, hogy a kutatás tárgyában milyen nemzetközi jogi szabályok vannak érvényben. Nagyon fontos az, hogy milyen a társadalom éppen aktuális helyzete, pl. milyenek a gazdasági mutatói, ki kormányoz, milyen a politikai elgondolás a kisebbségen problémáinak kezelésére. A téma szempontjából mindig fontos kérdés az is, hogy a rendőrségre alkalmazott normarendszer – hiszen ne feledjük el a rendőrség csak jogalkalmazó – milyen minőségi és mennyiségi változáson fog keresztül esni. A tudományos eredmények hasznosíthatóságát én abban látom, hogy tükröt tart a jogalkotó felé, rendszereket elemez, kritikákat fogalmaz meg, melyek a jobbító szándékú törekvés mellett útmutatóul szolgálhatnak a normaalkotáshoz a kisebbség jogainak megfogalmazása, kezelése, valamint a rendőrség normarendszerének alakítása terén.

A nélkül, hogy ismételnem akarnám önmagam a kisebbségekre vonatkozó egységes szabályrendszer megteremtése elsőrendű feladat, a rendőrségi felvételi rendszer, a roma fiatalok pályára irányításának rendszere megújításra szorul, a konfliktusokat egy jól működő rendőrségi összekötő tiszti hálózat hatékonyabban tudná kezelni, mint a ma még szerteágazó roma-rendőr kapcsolatrendszer különböző sokszor közömbös alanyai.

JAVASLAT A KUTATÁS TOVÁBBFOLYTATÁSÁRA

Doktori értekezésemmel ráirányítottam a figyelmet néhány olyan kérdésre, amelyek jövőbeni aktualitásuk következtében további kutatásokat igényelnek. Ezek a következők:

Az Európai Unió normaalkotási folyamatai a közeljövőben, - talán éppen a gazdasági válság hatásai miatt – fel fognak gyorsulni. A migrációs folyamatok várhatóan felgyorsulnak, különösen olyan népcsoportok körében, amelyek teljesen elszegényedtek. Kutatásuk, megismerésük nagy hatással lehet a magyarországi jogrendre is.

Hasonlóképpen fontos kutatni a közeljövőben lezajló rendőrségi normamozgást is, hiszen a társadalmi válság hatására a bűncselekmények száma várhatóan emelkedni fog, és a rendőrért kiáltó társadalom fel kell, hogy gyorsítsa a felvételi folyamatokat is. A közeljövőben újra igen

fontos kérdés lesz a rendőrök fluktuációja, a nyugdíjazásuk körüli anomáliák következtében kialakult morális állapotuk kutatása.

A romák – álláspontom szerint – folyamatos támadásnak vannak kitéve a bűnbakképzés kapcsán. Nem csak a fizikai erőszakra, hanem a verbális kommunikációra, az ún. cigánygyűlölet erősödésére utalok. A figyelem sorozatos ráirányítása a bűnöző romákra sokszor nem véletlenszerű, hanem politikai érdekek állnak mögötte. A roma- rendőr kapcsolatok mihamarabbi rendezése, az együttműködő képviselők egymásra találása igen fontos társadalmi érdek. Ha ennek az együttműködésnek nem alakul ki egy gyorsreagálású formációja, akkor felek képtelenek lesznek belülről hatni a társadalmi folyamatokra, szembenállásuk egy idő után elkerülhetetlenné válhat. A roma összekötő tisztii hálózat hatékony működésének kutatása egy igen komoly téma lehet a jövőben.

Én hiszem azt, hogy a kutatómunkám, és elemző- értékelő összegzéseim, alapot teremthetnek a magyarországi romák és más kisebbségek rendőri szervekkel, szervezetekkel való – nem büntetőjogi vonatkozású – viszonyainak megismeréséhez, valamint hiszek abban, hogy a kutatásaim eredménye a jövőben olyan normaváltozásokat generálhat, melyek a roma-rendőr kapcsolatokat átalakítják, mindenki számára láthatóbbá, egyértelműbbé teszik.

A SZERZŐI PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉKE

Az öngyilkosságok és az öngyilkossági kísérletek objektív vizsgálata a Határőrség hivatásos és szerződéses állománya körében
OTDK dolgozat Hadtudományi szekció II. helyezés (2001)

"Te rólam semmit, én rólad mindent tudok..." - együttműködés a cigánysággal (2005)
http://www.police.hu/megelozes/bunmegelozes/cikkek/semmit_mindent.html
Szerzőtárs: Orbán Sándor mk. r. százados

Hatékony megoldás a bűnmegelőzésre: CAPRA modell
Világunk (2007. október) 3-5 oldal

SIMILARITIES AND DIFFERENCES Hadtudományi Szemle 3. évfolyam 3. szám

A békés együttélés reményében Rendőrség 2008 ISSN 1418-7965 Budapest, 2009

THE „PÁSZTOR AFFAIR” Hadtudományi Szemle 4. évfolyam 1. szám
Szerzőtárs: Dr. Beréti László nyá. alezredes

Interjú dr. Horváth Ferencsel, a Roma Rendőrök Országos egyesületének elnökével
Hadtudományi Szemle 4. évfolyam 1. szám

1

2 **Egy európai parlamenti és egy hazai parlamenti választás margójára**
Társadalom és Honvédelem XIV. évf. 1-2. szám (2010) 169-182 old.

A cigányság és a bűnözés, avagy mit olvassunk az interneten.....
http://www.freeweb.hu/roma-police/2010_hirek/ciganybunozes.pdf

Roma fiatalok rendőri pályára orientálása
http://www.freeweb.hu/roma-police/2010_hirek/romafiatalok.pdf

Előadás:

A Közép-európai Rendőrakadémia - KERA nemzetközi bűnügyi tanfolyam 2005-2009 bűnmegelőzési tartalmú előadások tartása a hallgatók részére „Etnikumok Magyarországon” témakörben.

„Egy hétvége a másság jegyében” Nagykanizsa 2005. 01.14

Előadás címe: **CAPRA modell Magyarországon**

„Egy hétvége a másság jegyében” Nagykanizsa 2006. 01.13.

Előadás címe: **Az ORFK és az OCÖ között megvalósuló együttműködés aktuális helyzete**

II. Bűnmegelőzési és Rendvédelmi Konferencia Kiskunhalas 2006. 07. 07.

Előadás címe: **Az ORFK és az OCÖ között megvalósuló együttműködés**

Szakmai önéletrajz:

Személyi adatok: Szendrei János

Születési hely: Nagykanizsa

Születési idő: 1965. október 24.

Cím: 9970 Szentgotthárd Széll Kálmán tér 18. III. em. 24.

Telefon: +36309977234

E-mail: szendrei.janos@freemail.hu

jszendrei@mfa.gov.hu

Tanulmányok:

- 2008- Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem - Hadtudományi Doktori Iskola-PhD
hallgató

Téma: Romák a rendészeti források tükrében

- 2006-2008 Biztonság és Védelempolitikai Szak, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar

- 2004- 2005. Rendőrszervező Szakképzés, Rendőrtiszti Főiskola RVTK.

- 1998- 2002. Határrendész és Védelmivezető Szak, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar

Nyelvismeret:

- orosz: középfok „C” bizonyítványszáma:304890

- angol: középfok „C” bizonyítványszáma:216566

Szakmai tevékenység:

- 1997-2003 különböző határőr tiszthelyettesi és határőrtiszti, vezetői beosztások a
Nagykanizsai illetve a Szombathelyi Határőr Igazgatóságon;

- 2003-2004 Országos Rendőr- főkapitányság, Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Főosztály,
Bűnmegelőzési Osztály– kisebbségi referens

-2004-2006 Országos Rendőr- főkapitányság, Megelőzési Főosztály, Bűnmegelőzési és
Esélyegyenlőségi Osztály – kisebbségi referens

-2006-2008 Országos Rendőr- főkapitányság, Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Főosztály,
Bűnmegelőzési és Áldozatvédelmi Osztály–kisebbségi referens

-2008-2009 Országos Rendőr- főkapitányság, Szóvivői Iroda- sajtó referens
-2009 Külügyminisztérium Magyar Köztársaság Moldáviai Nagykövetsége

Szentgotthárd , 2011. április 28.

Szendrei János